

[Johs. Christiansen.]

sandhed og nøjagtighed, sker i bevidst usandfærdig hensigt. Hvad er i det hele taget løgn, og hvad er sandhed i den kamp om anskuelser, ideologier og livssyn, som hele vort politiske liv er, og i hvilken kamp pressen er et så stærkt benyttet våben?

Jeg er på forhånd meget betænkeligt indstillet overfor ethvert tilløb til at trække grænser af den her foreslåede art for den i grundloven sikrede ytringsfrihed. Her må demokratiet i sin vilje til selvforsvar søge at klargøre sin egen frihedsbestemte livsform på så effektiv en måde, at den kan virke som en forbrændingsproces, hvori offentlige fordrejelseskunster, uredelighed og muligt endog løgnagtighed kan fortæres. Modsætningsvis vil rigoristiske straffebestemmelser let give dem, der rammes, en slags martyrium, der i det lange løb kan blive en endnu større fare for demokratiet end den usandfærdighed, bevidst eller ubevidst, som dets fjender søger at betjene sig af.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale, at det lovforslag, vi har til behandling, må få en tilstrækkelig grundig behandling i et udvalg.

Helge Madsen: Såvel den højtærede justitsminister som de tidligere ordførere har fremhævet, at det er et vanskeligt område at lovgive på, og spørgsmålet, om man overhovedet bør lovgive her, har også været rejst. Man anfører for det første, at man frygter at undergrave det folkestyre, som man vil forsvare, ved selve de midler, som man bringer i anvendelse. Men heroverfor kan det indvendes, at udsigten til en eventuel nødvendighed af igen at skulle vedtage tilbagevirkende love også vil virke undergravende for retsfølelsen. Endelig vil det efter min mening være medvirkende til, at man går til at lovgive, at sagen har været rejst. Når en sag har været rejst og man ikke lovgiver, vil det kunne siges, at man overvejede at kriminalisere visse forhold, men at man ikke gjorde det, og en efterfølgende lovgivning med tilbagevirkende kraft vil så have vanskeligere kår.

Man har peget på en eventuel udnyttelse fra en besættelsesmagts side af en sådan lovgivning, og det må naturligvis veje med ved bedømmelsen, om man på denne måde vil medvirke til at give en besættelsesmagts anvendelse af loven et vist skær af legalitet.

En lovgivning af den art — også den foreslåede — indeholder en trusel mod borgernes retssikkerhed, navnlig når paragrafferne er

vagt udformet, således som den højtærede justitsminister netop berørte i sin forelæggelsestale. Der er nævnt § 98, og jeg vil sige, at § 108 er heller ikke betryggende i den henseende. I forbindelse med den begrænsede retssikkerhed for borgerne følger en udvidelse af statens magtbeføjelser, som vi også er betænkelige ved. Jeg tænker her bl. a. på §§ 102 og 108.

Så fremhæver man hensynet til statens liv og sikkerhed. Jeg vil gerne i denne forbindelse bede om tilladelse til at citere et kort uddrag af en tale, som den højtærede undervisningsminister holdt for nogen tid siden i en lærerforsamling. Han sagde dér:

„Må statens liv og sikkerhed ikke gå forud for alt andet? Men det betyder, at aftaler og overenskomster kun binder en, så længe de ikke strider mod statens interesser, at man må anvende hemmeligt politi og spioner, at statslederen er rede til at bruge bedrageri, vold, løgn, drab.“
 Og undervisningsministeren fortsætter lidt senere:

„Hvis statens politik kun skal lade sig lede af den rå livsvilje, havner man i en statsmoral, hvor man vover at legalisere det onde og dyrke hadet.“

Det er netop de farer, som truer også ved en lovgivning som denne.

Jeg vil gerne sige et par ord om de foreslåede straffe i almindelighed. Her er jo tale om skærpelse, idet man bl. a. også belægger forsøg med dødsstraf, og dødsstraffen er flyttet, som vi har hørt nogle gange, til den militære straffelov. Retsforbundet stemte i 1937 mod den militære straffelov ud fra den opfattelse, at det var en tvangsforanstaltning mod tvungent udskrevet mandskab. Man flytter nu dødsstraffen over til den militære straffelov. Samtidig flytter man imidlertid også forbryderne derover, så der er i virkeligheden ikke tale om nogen reel ændring.

Det ærede medlem hr. Thestrup var inde på, at det var en slags camouflage, når man gemte bestemmelsen i den militære straffelov, og at man burde tage klar stilling til, om man ville have den eller ikke. Jeg ved ikke, om man har haft den tanke, at det var lettere at få bestemmelsen gennemført på rigsdagen, når den stod i den militære straffelov, men jeg vil pege på, at der ikke alene er tale om en overførelse til den militære straffelov, men også om en betydelig udvidelse af den militære straffelov på det område, idet den højtærede justitsminister foreslår, at § 24, stk. 2, i denne lov udgår. Der står: